

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
166/18. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2018. november 6.

A C-622/16. P. sz., Scuola Elementare Maria Montessori Srl kontra Bizottság, a C-623/16. P. sz., Bizottság kontra Scuola Elementare Maria Montessori Srl és a C-624/16.P. sz., Bizottság kontra Pietro Ferracci egyesített ügyekben hozott ítélet

A Bíróság megsemmisíti a Bizottság azon határozatát, amelyben a Bizottság nem rendelte el az Olaszország által a helyi ingatlanadó alóli mentesség formájában nyújtott jogellenes támogatások visszatéríttetését

Az állami támogatások kedvezményezettjeinek közvetlenül érintett versenytársai jogosultak arra, hogy az uniós bírósághoz forduljanak az ilyen határozat megsemmisítése érdekében

2012. december 19-i határozatával¹ a Bizottság megállapította, hogy az Olaszország által az olyan nem kereskedelmi célú jogalanyoknak (mint amilyenek az egyházi vagy vallási célú intézmények) nyújtott helyi ingatlanadó (ICI) alóli mentesség, amelyek az ingatlanjaikat bizonyos tevékenységek (iskolai tevékenységek vagy elszállásolás) végzésére használják, a belső piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősül. Mindazonáltal a Bizottság nem rendelte el a visszatéríttetését, mivel azt teljességgel lehetetlennek vélte. A Bizottság továbbá megállapította, hogy az egységes helyi adóra (IMU) vonatkozó olasz rendszerben előírt mentesség, amely Olaszországban 2012. január 1-től lépett hatályba, nem minősül állami támogatásnak.

A Scuola Elementare Maria Montessori magánoktatási intézmény és P. Ferracci, egy „bed & breakfast” tulajdonosa a Bizottság e határozatának megsemmisítését kérték az Európai Unió Törvényszékétől. A felperesek többek között azzal érveltek, hogy az említett határozat versenyhátrányt okozott nekik a közvetlen közelükben elhelyezkedő egyházi vagy vallási célú jogalanyokhoz képest, amelyek az övékhez hasonló tevékenységet végeztek és részesülhettek a szóban forgó adómentességben.

A Bizottság ellenvetése az volt, hogy sem a Montessori iskola, sem P. Ferracci nem tesz eleget az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 263. cikkében előírt, az uniós bíróságokhoz fordulásra vonatkozó feltételeknek².

2016. szeptember 15-i ítéletében³ a Törvényszék elfogadhatónak nyilvánította a kereseteket, azonban azokat mint megalapozatlanokat elutasította.

A Montessori iskola és a Bizottság fellebbezést nyújtott be az említett ítéletekkel szemben.

A mai napon hozott ítéletével **a Bíróság első alkalommal vizsgálja meg az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdésének harmadik fordulata alapján olyan közvetlen keresetek elfogadhatóságának kérdését, amelyeket egy állami támogatási rendszer kedvezményezettjeinek versenytársai indítottak a Bizottság azt kimondó határozata ellen**, hogy a szóban forgó nemzeti rendszer nem minősül állami támogatásnak és a jogellenes rendszer alapján kifizetett támogatásokat nem lehet visszatéríttetni. A Bíróság rámutat, hogy az ilyen

¹ Az S. A. 20829. számú [C 26/2010, ex NN 43/2010 (ex CP 71/2006)] állami támogatásról – A helyi ingatlanadó alóli nem kereskedelmi célú jogalanyok által, meghatározott célokra használt ingatlanok után Olaszországban adott mentesség rendszeréről – szóló, 2012. december 19-i 2013/284/EU bizottsági határozat (HL 2013. L 166, 24. o.).

² Az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése előírja, hogy „bármely természetes vagy jogi személy az első és második bekezdésben említett feltételek mellett eljárást indíthat a neki címzett vagy az őt közvetlenül és személyében érintő jogi aktusok ellen, továbbá az őt közvetlenül érintő olyan rendeleti jellegű jogi aktusok ellen, amelyek nem vonnak maguk után végrehajtási intézkedéseket”.

³ A Törvényszék 2016. szeptember 15-i Scuola Elementare Maria Montessori kontra Bizottság (T-220/13) és Ferracci kontra Bizottság (T-219/13) ítéletei.

határozat i) „rendeleti jellegű jogi aktus”, vagyis általános hatályú nem jogalkotási aktus, ii) amely közvetlenül érinti a Montessori iskolát és P. Ferraccit, továbbá iii) nem von maga után végrehajtási intézkedéseket ez utóbbiak tekintetében. A Bíróság ebből következően kimondja, hogy a Montessori iskola és P. Ferracci a Bizottság határozata ellen indított keresetei elfogadhatóak.

Az ügy érdemét illetően a Bíróság emlékeztet arra, hogy a jogellenes támogatások visszatéríttetésének elrendelése azok jogellenessége megállapításának logikus és normális következménye. Igaz, hogy a Bizottság nem követelheti meg a jogellenes támogatás visszatéríttetését, amennyiben az ellentétes az uniós jog valamely általános jogelvével, így például azon elvvel, amely szerint „lehetetlen teljesítésére senki nem kötelezhető”. Mindazonáltal a Bíróság hangsúlyozza, hogy a jogellenes támogatások visszatéríttetése kizárólag akkor tekinthető objektíven és teljességgel teljesíthetetlennek, ha a Bizottság aprólékos vizsgálat végeztével két feltétel teljesülését állapítja meg, vagyis egyrészt az érintett tagállam által hivatkozott nehézségek tényleges jellegét, másrészt az alternatív visszatéríttetési módok hiányát. Így a jelen ügyben a **Bizottság** nem állapíthatta volna meg a jogellenes támogatások visszatéríttetésének lehetetlenségét annak kimondására szorítkozva, hogy lehetetlen volt beszerezni az e támogatások visszatéríttetéséhez szükséges információkat az olasz kataszteri és adóügyi adatbázisokból, hanem **meg kellett volna vizsgálnia az e támogatások akár csak részleges visszatéríttetését lehetővé tevő alternatív módokat**. Ilyen elemzés hiányában a Bizottság nem bizonyította az ICI visszatéríttetésének teljes lehetetlenségét. Emiatt a Bíróság **hatályon kívül helyezi a Törvényszék ítéletét annyiban, amennyiben az érvényesnek minősítette a Bizottság azon határozatát, hogy nem rendeli el az ICI alóli mentesség alapján nyújtott jogellenes támogatások visszatéríttetését és ebből következően megsemmisíti a Bizottság határozatát**.

A Bíróság szerint továbbá a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot annak kimondásával, hogy az IMU alóli mentesség, amely nem terjed ki a díjazás ellenében nyújtott oktatási szolgáltatásokra, nem alkalmazandó a gazdasági tevékenységekre, ezért nem minősíthető állami támogatásnak. E tekintetben a Bíróság emlékeztet azon ítélkezési gyakorlatára⁴, amely szerint az ingatlanokkal kapcsolatban nyújtott adómentesség tiltott állami támogatásnak minősülhet, amennyiben a szóban forgó helyiségekben gyakorolt tevékenységek gazdasági jellegűek.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: [„Europe by Satellite”](#) ☎ (+32) 2 2964106

---

⁴ A Bíróság 2017. június 27-i Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania ítélete ([C-74/16](#), lásd továbbá: [71/17. sz.](#) sajtóközlemény).